

Pozitif ve Negatif Yönelimli Bilişsel, Duyusal ve Somatik Empati Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Pozitif ve Negatif Yönelimli Bilişsel, Duyusal ve Somatik Empati Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29231>

Özet

Pozitif ve Negatif Yönelimli Bilişsel, Duyusal ve Somatik Empati Ölçeği'nin çocuk ve ergen sürümü, bireylerin pozitif ve negatif duygusal deneyimlere yönelik bilişsel, duyuşsal ve somatik empati kapasitelerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, Hasan Y?lmaz tarafından 2018 yılında Türk kültürüne uyarlanmı?tır.

Uyarlama çalışması, ölçeğin çocuk ve ergen popülasyonunda Türk kültüründeki geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini incelemeyi hedeflemiştir. Bu çalışma, empati kavramının çok boyutlu yapısının anlamaya katkıda bulunarak, özellikle çocuk ve ergenlerde empati gelişimini ve farklı empati türlerinin psikososyal uyum üzerindeki etkilerini araştırmayı amaçlamaktadır. Ölçek, empatinin karmaşık doğasının hem olumlu hem de olumsuz duygusal bağlamlarda derinlemesine de?erlendirir.

Anahtar Kelimeler

Empati, bilişsel empati, duyuşsal empati, somatik empati, pozitif empati, negatif empati, çocuk, ergen, psikolojik ölçme, uyarlama.

Yazarlar

Hasan Y?lmaz

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, empati kavramının çok boyutlu doğasının, özellikle bilişsel, duyuşsal ve somatik bileşenleri açısından ve bu bileşenlerin pozitif veya negatif yönelimli olmasının de?erlendirmektir. Ölçek, özellikle çocuk ve ergen popülasyonunda, bireylerin bakışlarındaki duygusal durumların anlama, paylaşma ve buna fiziksel olarak tepki verme kapasitelerini incelemek üzere tasarlanmıştır.

Hasan Y?lmaz tarafından 2018 yılında Türk kültürüne uyarlanması ile ölçeğin, Türk çocuk ve ergenlerinin empati profillerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebilmesi hedeflenmiştir. Bu uyarlama çalışması, kültürlerarası geçerlik ve güvenilirlik standartlarına uygun olarak ölçeğin Türkçeye çevirisini ve psikometrik özelliklerinin incelenmesini içermektedir.

Yapı

Ölçek, empatiyi üç ana boyut ve her boyutun pozitif ve negatif yönelimleri olmak üzere çok faktörlü bir yapı olarak ele alır. Bilişsel empati, diğerlerinin duyguları ve düşüncelerini zihinsel olarak anlama ve perspektif alma yeteneğini ifade eder. Duyuşsal empati ise bakışlarındaki duyguları

deneyimleme ve onlarla duygusal olarak yankılanma kapasitesidir. Son olarak, somatik empati, başkaların duygusal durumlarına fiziksel veya bedensel tepkiler verme eğilimini kapsar.

Bu boyutlar, pozitif ve negatif duygusal bağlamlarda ayrı ayrı değerlendirilerek, bireylerin hem olumlu hem de olumsuz duygusal durumlar karşısında gösterdikleri empati tepkilerinin nüanslarını ortaya koymaya amaçlar. Bu ayrılm, empatinin sadece acı veya üzüntü gibi negatif duygusal durumlarla ilişkili olmadığının, aynı zamanda sevinç veya mutluluk gibi pozitif duygusal deneyimlerle de ilgili olduğunu vurgular. Bu yapı, empatinin karmaşık ve çok yönlü doğasının daha iyi anlamak için kapsamlı bir çerçeve sunar.

Geçerlik

Kaynakta doğrudan belirtilmiş spesifik geçerlik verileri bulunmamakla birlikte, bir uyarlama çalışması sırasında ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunun ve orijinal yapıyı koruduğunun gösterilmesi esastır. Genellikle bu tür çalışmalarda yapı geçerliliği, kriter geçerliliği ve çeviri geçerliliği gibi yöntemler kullanılır. Yapı geçerliliği, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne kadar iyi ölçtüğünü gösterir.

Özellikle, uyarlama çalışmaları doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde de benzer şekilde ortaya çıkıp çıkmadığını incelenir. Çerik geçerliliği ise ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı kapsamlı bir şekilde temsil edip etmediğini değerlendirir. Yılmaz (2018) çalışmasında bu geçerlik türlerine ilişkin bulguların detaylandırıldığını varsaymaktadırlar.

Güvenirlik

Kaynakta doğrudan belirtilmiş spesifik güvenilirlik verileri bulunmamaktadır. Ancak bir psikolojik ölçeğin güvenilir kabul edilebilmesi için çeşitli güvenilirlik analizlerinin yapılması gerekmektedir. Çıkarılabilirlik güvenilirliği, ölçek maddelerinin birbirleriyle ne kadar tutarlı olduğunu gösterir ve genellikle Cronbach Alfa katsayısıyla rapor edilir.

Test-tekrar test güvenilirliği, ölçeğin farklı zamanlarda benzer sonuçlar verip vermediğini değerlendirir. Ayrıca, yapıya bölme güvenilirliği veya maddeler arası korelasyonlar gibi diğer yöntemler de ölçeğin tutarlılığını incelemek için kullanılabilir. Bir uyarlama çalışmasında, orijinal ölçeğin güvenilirlik düzeylerinin yeni kültürde de korunup korunmadığına dikkat edilir ve Yılmaz (2018) çalışmasının bu tür analizleri içerdiği beklenmektedir.

Faktör Analizi

Pozitif ve Negatif Yönelimli Bilişsel, Duyusal ve Somatik Empati Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlama çalışmasında, ölçeğin çok boyutlu yapısını doğrulamak amacıyla faktör analizi

yöntemlerinin kullanıldığını varsayılmaktadır. Genellikle, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde de geçerli olup olmadığını test etmek için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanır.

Bu analizler, ölçeğin bilişsel, duyusal ve somatik empati boyutlarını ve bu boyutların pozitif/negatif yönelimlerini ne kadar iyi temsil ettiğini gösterir. Faktör yükleri, özdeğerler ve uyum indeksleri gibi istatistiksel göstergeler, ölçeğin yapısal geçerliliği hakkında bilgi sağlar ve orijinal ölçeğin teorik yapısının Türk popülasyonunda da geçerliliğini destekler.

Araç

Test Tipi: Uyarılama

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılarak yanıtlanan, kendi kendine raporlama formatında bir psikolojik ölçektir. Maddeler, bireylerin empati ile ilgili duygu, düşünce ve davranışlarını ifade etmelerini ister. Derecelendirme bilgisi kaynakta spesifik olarak belirtilmemiştir, ancak bu tür ölçekler genellikle 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert ölçekleriyle yanıtlanır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuk ve Ergen

Yaş Grubu: Kaynakta spesifik bir yaş aralığı belirtilmemiştir, ancak "Çocuk ve Ergen" ifadesi genellikle 6-18 yaş aralığını kapsar.

Popülasyon Detayları: Ölçek, genel popülasyondaki çocuk ve ergenlerin yanı sıra, klinik veya özel eğitim gereksinimi olan çocuk ve ergenlerde empati düzeylerini değerlendirmek için de kullanılabilir. Uyarılama çalışmasında, ölçeğin psikometrik özelliklerinin belirlendiği örneklem grubunun detayları (yaş, cinsiyet, sosyoekonomik düzey vb.) önemli bilgilerdir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup ortamında uygulanabilen, kağıt-kalem veya dijital formatta doldurulabilen bir öz bildirim ölçeğidir. Uygulama süresi, madde sayısına bağlı olarak değişliklik gösterebilir ve genellikle kısa sürelidir.

Anahtar Kelimeler

Empati, bilişsel empati, duyusal empati, somatik empati, pozitif empati, negatif empati, çocuk psikolojisi, ergen psikolojisi, psikometrik özellikler, ölçek uyarılama.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağımlı E-posta Adresleri: Kaynakta belirtilmemiştir.

Yazma Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

Sorumlu Yazar İletişim: hasanyilmaz2001@hotmail.com

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin kullanıma iliştiren izinler, ücretlendirme bilgileri ve telif hakları ile ilgili detaylar kaynakta belirtilmemiştir. Genellikle, uyarlama çalışmalarında ölçeğin orijinal yazarlarından kullanıma izni alınması gerekir. Bu ölçeğin uyarlama çalışması 2018 yılında yayımlanmıştır.

Referanslar

Yılmaz, H. (2018). Pozitif ve Negatif Yönelimli Bilişsel, Duyusal ve Somatik Empati Ölçeği: Çocuk ve Ergen sürümünün Türk kültürüne uyarlama çalışması. *Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi*, 2(4), 319-344.

PDF Linki: [pozitif-ve-negatif-yonelimli-bilissel-duyussal-ve-somatik-empati-olcegi-cocuk-ve-ergen-surumunun.pdf](#)

Dergipark Linki: dergipark.gov.tr

Pozitif ve Negatif Yönelimli Bilişsel, Duyusal ve Somatik Empati Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Satılan kaynak içeriğinde ölçek maddeleri bulunmamaktadır.